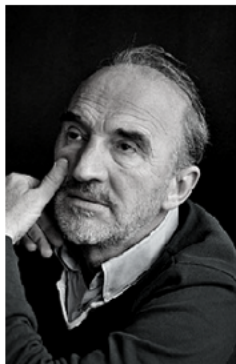

RIJEKE PONORNICE PRLJAVOG NOVCA SE SLIVAJU U SARAJEVO! Latić: Bošnjaci tek imaju problem; Bukvić je moćniji od Izetbegovića i Silajdžića!

13.05.2017. u 02:09

KOLUMNA

Tipičan oblik offshore preduzeća je IBC (International Business Company). To mogu biti kompanije raznih proizvodnih ili trgovačkih profila ili banke. Zato obično u svom nazivu nose etiketu „international“.

Piše: Nedžad Latić, thebosniatimes.ba

Već nas je Amer Bukvić, direktor BBI banke, počeo bombardirati svojim bombastičnim informacijama kako bi najavio svoj Sarajevo Business Forum (SBF) izjavivši kako ove godine očekuje oko 1.000 učesnika iz 30 zemalja. Kako tvrde organizatori ove godine u fokusu mu je Indija, ali imamo najavljen dolazak i velikih drugih delegacija iz Indonezije, Pakistana, Emirata, Saudijske Arabije, Bahreina, Azerbejdžana, ali očekuje da će biti još zainteresiranih. Direktor BBI-a Bukvić je izjavio kako SBF organizira zajedno sa Islamskom razvojnom bankom iz Saudijske Arabije uz pokroviteljstvo Predsjedništva

BiH. To bi bilo to što Bošnjaci mogu znati o ovoj vjerovatno ublehi, odnosno prevari stoljeća!

Tek smo u problemu!

Pošto sam baš jedini u Sarajevu ukazivao na ovaj problem rukovodeći se više intuicijom te poznavanjem aktera koji stoje iza ove ideje uspio sam skrenuti pažnju nekim ozbiljnim, hajde da kažem savjesnim Bošnjacima, koji su mi dali dodatne informacije i edukaciju iz ove oblasti kako bi mi potkrijepili moje sumnje u opasne Bukvićeve rabote. Uzgred sam „iz prve ruke“ saznao da niti Haris Silajdžić, niti Bakir Izetbegović nemaju nikakvu ulogu u ovoj bošnjačkoj prevari stoljeća, a kamo li da kontroliraju Bukvića, kako sam javno na televiziji u nekoliko navrata ustvrdio.

Offshore poslovanje predstavlja zakonit vid korištenja pogodnosti legislativa pojedinih zemalja ili određenih zona u drugim zemljama radi oslobađanja vlastitog biznisa poreznih i drugih opterećenja uz istovremeno korištenje pogodnog poslovnog ambijenta u vlastitoj ili trećoj zemlji. Uprkos legalnosti ovakvog poslovanja postavlja se pitanje njegove etičnosti, ali prije svega porijekla imovine subjekata koji se bave ovakvim vidom poslovanja jer ono pruža i zaštitu imovine svojih klijenata najčešće bez osvrtna na to da li je ona stečena na zakonit način, a pogotovo halal.

Tipičan oblik offshore preduzeća je IBC (International Business Company). To mogu biti kompanije raznih proizvodnih ili trgovačkih profila ili banke. Zato obično u svom nazivu nose etiketu „international“.

Postoji veliki broj uglavnom manjih zemalja u svim dijelovima svijeta, ali i određenih ex-zona u razvijenim zemljama koje se koriste kao tzv. porezni rajevi. U ovom tekstu ćemo se osvrnuti na dvije offshore oaze: otok Labuan, koji je teritorija Malezije, te Dubai, emirat u sastavu Ujedinjenih Arapskih Emirata.

Otok Labuan nalazi se nedaleko od velikog otoka Bornea i zauzima centralni dio Malajskog arhipelaga, te je stoga podjednako udaljen pomorskim ili zračnim putem kako od glavnih gradova zemalja tog regiona: Kuala Lumpura, Džakarte, Manile, tako i od drugih offshore oaza poput Singapura i Hong Konga, a u neposrednoj blizini mu je i Sultanat Bruneji, koji je također offshore oaza.

Labuan je pogodno mjesto za poslovanje i zaštitu imovine bez obzira kako je stečena: nema poreza na dobit, taksí, poreza po odbitku, poreza na dividende, naknade za usluge itd. Povrh svega i plate direktora kompanija nisu oporezovane. Na Labuanu je trenutno registrovano oko sedam hiljada kompanija. Ipak to je u drugom planu. U prvom planu je registracija podružnica većeg broja uglednih svjetskih banaka. Na popisu ovih finansijskih subjekata koje koriste pogodnosti malezijskog otoka Labuan nalaze se i četiri najprominentnije banke članice američkog FED-a: J.P. Morgan, Bank of America, Citibank te Goldman and Sachs. Tu su i ugledne evropske banke poput Deutsche bank i Evropske kreditno-investicijske banke LTDte nekoliko jakih kineskih i japanskih banaka, među kojima su najjače kineska Industrijsko-komercijalna banka i japanska Mitsubishi Banka , obje među tri najjače banke u svijetu. Znatno broj banaka na ovom spisku su banke koje dolaze iz islamskih zemalja od čega pažnju privlači National Bank Abu Dhabi, koju je početkom ovog stoljeća bio glas o pranju novca od narkotika, povezanosti sa Vatikanskom korporacijom i finansiranjem talibanskog pokreta, ali već čitav niz godina nema takvih optužbi na društvenim mrežama i štampi. Poslovno su za Pakistan i njegov finansijski centar Karači vezane i islamske banke Dubaj i Abu Dabija, koje ćemo u tekstu kasnije opet spomenuti. I same malezijske banke s islamskim predznakom registrovane su na ovom otoku. Najjača među njima je CIMB, koja pokriva sve zemlje ASEAN-a, zatim Al-Hidayah banka, dio Al-Hidayah group, koja se bavi gradnjom visokih zgrada, npr. tornjeva koji se u Kuala Lumpuru nadvijaju nad dijelom ovog grada gdje su ambasade prominentnijih zemalja, čak gradnja dva nova grada u blizini glavnog grada Malezije. Tu je i Kuvajtska finansijska kuća, finansijska ustanova koja investira u dvije oblasti: nekretnine, tj. gradnju zgrada, i, vjerovatno pogadate, telekom-usluge. Pomama za gradnjom visokih zgrada sa antenama zahvatila je kako Malajski arhipelag tako i Arabijski poluostrvo te došla i do Sarajeva. Sve to čini da se Labuanu offshore krugovima percipira uglavnom kao bankarski, odnosno finansijski centar. Među poslovnim ljudima slovi kao finansijski centar posebno pogodan za muslimane i Kineze, tj. kompanije koje posluju sa njima ili od njih sakupljaju novac. Labuan u svjetskom javnom mnjenju bije glas mjesta za prikrivanje novca i utaju poreza.

Ipak Čengepara!

Kapital sa Labuana počinje stizati u BiH 2000. godine preko Hasana Čengića, najmisterioznijeg i vjerovatnog namoćnijeg čovjeka u BiH, kojeg sam u svojim kolumnama zbog toga nazvao Čengeparom. U prvo vrijeme najpoznatiji projekat bio je izgradnja tornjeva blizanaca Bosmal, po ugledu na Petronasove tornjeve blizance u Kuala Lumpuru. Malezijski kapital je ljubitelj visokih zgrada sa antenama na vrhu, kablovskim vertikalama kroz spratove zgrada i podzemnim prostorijama. Za takve građevine nije se tražio neki poseban biznis-plan ili elaborat o ekonomskoj opravdanosti i samoodrživosti. Sticao se utisak da je gradnja visokih zgrada sama sebi cilj. Pored spomenutog Bosmala malezijski kapital prisutan je u gradnji, naprimjer, Vrtova riverine, zgrade Malezijsko-bosanske investicijske grupe u ulici Grbavička 4, gdje su sada smješteni holandska ambasada i Ured ombudsmana, Malezijske džamije na Breći, dijela Kliničkog centra Koševo itd., ali možda je u ovom kontekstu najintričnija adaptacija zgrade Unioninvesta na Vrbanji, ulica Emerika Bluma 1, u koju se potom uselio OHR. Dio sredstava je utrošen i na gradnju nekih cesta a bilo je planirano da malezijski kapital učestvuje i u gradnji koridora V-c.

U samoj Maleziji ovakvo nešto ipak nije moglo trajati vječno, pa je još 2005. tadašnji malezijski premijer Badawi pokrenuo istragu o izgradnji raznih objekata po svijetu pomoću kapitala sa Labuana. I u Sarajevo su dolazili tada istražitelji malezijske policije, o čemu su u to vrijeme pisali i domaći mediji. Svejedno, i bez malezijskog zaleđa, u BiH se nastavila utrka u gradnji markantnih objekata bez opravdanog ekonomskog cilja, o čemu ćemo pisati u narednom periodu.

Za razliku od Labuana, koji važi za finansijski centar, Dubai se smatra više klasičnim poreznim rajem. Osim oslobađanja od poreza, preduzeće registrovano u Dubaju nema obavezu podnositi nikakve izvještaje a svi podaci o vlasnicima i direktorima su strogo čuvana tajna do te mjere da Dubai ne razmjenjuje ni informacije sa drugim zemljama. Povrh toga, bankovni sistem u Dubaju pokazuje veliku fleksibilnost prema firmama registrovanim u svom emiratu uz također poslovnu totalnu povjerljivost podataka o klijentima. Za otvaranje inozemnog računa u Dubaju dovoljno je samo otići u konzulat zemlje u kojoj će se otvoriti račun. Dubai ima zaključen ugovor o sprečavanju dvostrukog oporezivanja sa 47 zemalja među kojima su Malezija i BiH. Među tim zemljama ima i zemalja koje su također offshore oaze. To je uobičajena praksa, jer se kapital i njegovo porijeklo najbolje čuvaju kombinacijom registracija u više offshore oaza. Naprimjer, čest slučaj je da se u jednoj offshor jurisdikciji osnuje fondacija a zatim u drugoj jurisdikciji registriira firma koja je vlasništvo te fondacije a istovremeno firma kao pravno lice vrši funkciju upravnog odbora fondacije čije je vlasništvo.

U našoj zemlji imamo primjer banke BBI, čiji osnivači su zvanično emiraćanske banke: Islamske banke iz Dubaija i Abu Dabija, te dijelom i Islamska razvojna banka iz Jedde, ali je kadar Banke uglavnom školovan u Maleziji. Islamske banke Dubaija i Abu Dabija su počele kao filijale Razvojne banke iz Jedde, kao što je i BBI. Razvojna banka iz Jedde uspostavila je tješnju saradnju sa Malezijom 1994. otvaranjem svog regionalnog ureda u Kuala Lumpuru. Dakle, ovdje se radi o onome što se u bankarstvu naziva „povezana lica“.

Nakon što je u svjetsku javnost isplivao skandal sa curenjem podataka o offshore fondacijama i firmama sa Paname, nije isključeno da se slično dogodi i sa drugim poreznim rajevima, tim prije što međunarodni istražni organi već sumnjaju na postojanje offshore fondacije u Dubaiju na kojoj se nalazi dobar dio novčanih sredstava koji je bio namijenjen za odbranu BiH u ratu. Ako bi to nekad bilo i potvrđeno, to bi posložilo kockice mozaika preplitanja finansijskih tokova između geografski udaljenih područja Arapskog poluotoka i Malajskog arhipelaga, koji već deceniju i po presudno utječu na zbivanja na političkoj i ekonomskoj sceni naše zemlje.

(TBT)

 Share 58